

СТАНОВИЩЕ

*За нуждите конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по
професионално направление 3.6 Право*

Изготвено от: доц. д-р Антон Герунов, катедра „Икономика и управление по отрасли“, Стопански факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Нормативно основание: Заповед РД 38-242 / 26.06.2020 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ и Решение на научно жури за определяне на рецензенти (т. 2 от Протокол № 01/22.07.2020 г.)

1. Общо представяне на конкурса и кандидатите

Становището е изготвено в рамките на конкурс за доцент по професионално направление 3.6 Право (Финансово и данъчно право), обявен в ДВ, бр.21 от 13.03.2020 г. за нуждите на Стопанския факултет на Софийския университет. Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Савина Михайлова-Големинова. Д-р Михайлова-Големинова е представила пълен набор от изискваните документи по чл. 107, ал. 1 от ПУРПСЗАДСУ, като документацията е прегледна и коректна. Представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област Стопански, социални и правни науки, професионално направление 3.6 Право показва, че кандидатът не само изпълнява, но и надхвърля минимално изискуемият брой точки за заемане на академична длъжност „доцент“. При праг от 400 т., д-р Михайлова-Големинова показва доказателства за събрани 535 т.

Профилът на кандидата е подходящ за нуждите на настоящия конкурс. Савина Михайлова-Големинова е магистър по право от Софийския университет, където и защитава докторска дисертация на тема „Финансови правни отношения в системата на публичните средства от европейските структурни и кохезионен

фондове“ в направление Право през 2014 г. Тя има богат опит както като преподавател и изследовател в Софийския университет и Института по публична администрацията, както и като практик. Работата ѝ като съветник в кабинета на председателя на Народно събрание (2009 г.), в политическия кабинет на заместник министър-председателя (2014 г.) и на редица експертни позиции е показателна за високата оценка на уменията и компетенциите на д-р Михайлова-Големинова.

2. Обща характеристика на научната дейност и научните приноси

Д-р Михайлова-Големинова има богата изследователска дейност, като в рамките на научната си кариера досега има 46 публикации, сред които три монографии. За участие в настоящия конкурс са представени 13 от тях. На първо място е представен монографичен труд на тема „Предизвикателства пред държавите членки и кандидатките за членство в Европейския съюз в областта на данъчното облагане и финансовото право“, както и една глава от колективна монография, една студия и десет статии в реферирани научни издания. Основните изследвания и научните приноси на д-р Михайлова-Големинова са позиционирани в областта на финансовото и данъчното право, като тя разглежда нововъзникващи тенденции в областта, тълкува и изяснява основни понятия и концепции. Това спомага както за коректното прилагане на действащото законодателство, така и за формулиране на препоръки към неговото подобрене. Особено добро впечатление прави фокусът върху теми като промяната на правото в контекста на новите дигитални реалности, на възникващите международни бизнес модели, при образуването на трансферни цени, избягването на двойно данъчно облагане и налагането на успешен финансов контрол с особен фокус върху средствата от Европейския съюз.

Особено внимание следва да се обърне на представената монография със заглавие „Предизвикателства пред държавите членки и кандидатките за членство в Европейския съюз в областта на данъчното облагане и финансовото право“. Тя е изследвана в обем от 362 стр. (вкл. приложения и библиография) и последователно разглежда основните въпроси на правото на ЕС и актуалните тенденции на данъчното право, новите моменти при облагането (с особен фокус

върху все по-актуалната тема за трансферните цени) и завършва като очертава предизвикателствата пред финансовото право и как те могат да бъдат разрешени чрез подобрена нормативна уредба и постигане на това, което кандидатът нарича „добра финансова администрация“. Макар в предговора от проф. Ж. Малерб коректно да се съобщава, че основата аудитория на книгата е юридическа (вж. стр. 14), то тя има полза и извън правните среди и представлява интерес също за икономисти и финансисти, работещи в областта. Основната ценност на монографията лежи в систематизираното изследване и преосмисляне на ролята на финансовото и данъчно право в контекста на членството на България в ЕС, но и на възникване на нови глобални бизнес модели при мултинационалните корпорации, които обуславят и нови реалности в изследваната област. Макар д-р Михайлова-Големинова изрично да отбелязва, че целта на изследването не е да се отправят конкретни предложения за нормативни промени (вж. стр. 331), аз съм склонен да се съглася, че направените изводи водят до потенциални такива. В този смисъл отбелязваме и научно-приложната полза от представения труд.

3. Обща характеристика на преподавателската дейност

Кандидатът има богат преподавателски опит, като работи в Софийски университет от 1993 г., първоначално в Юридическия факултет, а от 2020 г. – в Стопанския факултет. Към настоящия момент д-р Михайлова-Големинова води редица задължителни курсове в бакалавърските и магистърски програми на факултета – „Корпоративно и финансово право“, „Международно финансово право“, „Финансово и данъчно право“, „Контрол на средствата от Европейския съюз“ и „Данъчно право“, които осигуряват достатъчна аудиторна заетост за заемане на длъжността по настоящия конкурс. Особено внимание заслужава и фактът, че д-р Михайлова-Големинова активно използва иновативни образователни методи (онлайн обучение) и паралелно с това работи по редица образователни и научни проекти. Извън заетостта в Софийския университет, кандидатът преподава и в рамките на Академията по Европейски Структурни и Инвестиционни Фондове-СДК, както и обучава в рамките на конкретни проекти, което показва д-р Михайлова-Големинова като изграден специалист в областта и търсен преподавател.

4. Критични бележки и препоръки

Научните резултати и приносите на д-р Михайлова-Големинова са безспорни и добре позиционирани в рамките на финансовото и данъчното право. Предвид нейният широк експертен профил и значителен изследователски и практически опит на границата между правото и икономиката бих си позволил да препоръчам в бъдещи свои разработки да разгледа инструментите за икономически анализ на правото, като отчете не само нормативната регламентация на данъчния процес, но и неговите съществени икономически и финансови измерения (разходи и ползи, реално понасяне на данъчното бреме, еластичност на приходите от ставките и нормативните правила, ефективност на данъчния режим). Смятам, че инструментариума за икономически анализ на правото има потенциала да обогати и допълнително задълбочи отличните изследвания, които тя прави.

5. Заключение

Количеството и качеството на представените в настоящия конкурс научни разработки и доказателства за изследователска и преподавателска дейност напълно отговарят на минималните изисквания Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Единственият кандидат в настоящия конкурс д-р Савина Михайлова-Големинова убедително показва пригодността си за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Стопанския факултет на Софийския университет и вярвам, че факултетът само би спечелил от нейната хабилитация. В този смисъл **изказвам положително становище** и предлагам на колегите от уважаемото научно жури да се присъди званието „доцент“ по направление 3.6 Право на д-р Савина Михайлова-Големинова.

Член на журито:

Доц. д-р Антон Герунов

София, 18.08.2020 г.